

SQ-83

Total No. of Pages : 03

Seat No.	
----------	--

Second Year of the Five Year Law Course LL.B. (Semester-III)
CBCS

Examination, July 2024.

Political Science (Paper-IV)
Political Theory and Political Organisation

Sub. Code : 74790/64268/51070

Day and Date: Tuesday, 02-07-2024

Total Marks: 70

Time: 10.30 a.m. to 01.30 p.m.

- Instructions :**
- 1) Attempt Any Four questions from Q. No. 1 to Q. No. 7.
 - 2) Q. No. 8 is Compulsory.
 - 3) Figures to the right indicate full marks.
 - 4) In case of ambiguity in the Marathi question or ambiguity in the words/terms used in Marathi question, the corresponding English question shall be considered.
- 1) प्रश्न क्रमांक 1 ते 7 मधील कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
 - 2) प्रश्न क्रमांक 8 अनिवार्य आहे.
 - 3) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 4) प्रश्नपत्रिकेमध्ये मराठी भाषेतील प्रश्नामध्ये काही संदिग्धता असल्यास अथवा योग्य शब्द उपलब्ध नसल्यास इंग्रजी प्रश्न गृहीत धरण्यात येईल.

- Q.1)** Explain the definition and elements of the state. (15)
राज्याची व्याख्या आणि घटक स्पष्ट करा.
- Q.2)** Explain Social Contract Theory. (15)
सामाजिक करार सिध्दांत स्पष्ट करा.
- Q.3)** Explain the meaning, attributes and kinds of sovereignty. (15)
सार्वभौमत्वाचा अर्थ, गुणधर्म आणि प्रकार स्पष्ट करा.

- Q.4) Explain the Features of the ideal state of Plato. (15)
प्लेटोच्या आदर्श राज्याची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- Q.5) Explain the concept of the state of Kautilya. (15)
कौटिल्याच्या राज्याची संकल्पना स्पष्ट करा.
- Q.6) Explain the features of the Federal Government. (15)
फेडरल सरकारची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- Q.7) Explain the meaning, power and functions of the Legislature. (15)
विधिमंडळाचा अर्थ, शक्ती आणि कार्ये स्पष्ट करा.
- Q.8) Explain the following or answer in one/two sentences (Any Five) (10)
खालील कोणतेही पाच स्पष्ट करा किंवा एक/दोन वाक्यात उत्तरे द्या.
- Association
असोसिएशन
 - Socialism
सोशलिझम
 - Society
सोसायटी
 - Force Theory
सक्तीचा सिध्दांत
 - Separation of power
सत्तेचे पृथक्करण

vi) Truth
सत्य

vii) Non Violence
अहिंसा

viii) Fascism
फॅसिझम

ix) Nazism
नाझीवाद

x) Unitary Government
एकात्मक सरकार

SQ-84

Total No. of Pages : 03

Seat No.	
-------------	--

Second Year of the Five Year Law Course (Semester-III)

Examination, July 2024

Sociology-II

Sub. Code : 74791/64269/51071

Day and Date: Saturday, 06-07-2024

Total Marks: 70

Time: 10.30 a.m. to 01.30 p.m.

- Instructions :**
- 1) Attempt Any Four questions from Q. No. 1 to Q. No. 7.
 - 2) Q. No. 8 is Compulsory.
 - 3) Figures to the right indicate full marks.
 - 4) In case of ambiguity in the Marathi question or ambiguity in the words/terms used in Marathi question, the corresponding English question shall be considered.
- 1) प्रश्न क्रमांक 1 ते 7 मधील कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
 - 2) प्रश्न क्रमांक 8 अनिवार्य आहे.
 - 3) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 4) प्रश्नपत्रिकेमध्ये मराठी भाषेतील प्रश्नामध्ये काही संदिग्धता असल्यास अथवा योग्य शब्द उपलब्ध नसल्यास इंग्रजी प्रश्न गृहीत धरण्यात येईल.

- Q.1)** Explain the characteristics of urban society. (15)
शहरी समाजाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- Q.2)** Describe various Peasant movements in India. (15)
भारतातील विविध शेतकरी चळवळींचे वर्णन करा.
- Q.3)** What is Youth Unrest? What are the various causes and remedies of youth unrest? (15)
युवा अशांतता म्हणजे काय? तरुणांच्या अशांततेची विविध कारणे आणि उपाय काय आहेत?

Q.4) What is social problem? What are the various causes and remedies for social problem? (15)

सामाजिक समस्या काय आहे? सामाजिक समस्येची विविध कारणे आणि उपाय काय आहेत?

Q.5) Mention various violence against women. What are the measures to control the violence against women? (15)

महिलांवरील विविध अत्याचाराचा उल्लेख करा. महिलांवरील अत्याचारावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी काय उपाययोजना आहेत?

Q.6) Explain the salient features of the maintenance and welfare of parents, senior citizens act, 2007. (15)

आई-वडिलांचा व ज्येष्ठ नागरिकांचा निर्वाह व कल्याण अधिनियम, 2007 ठळक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Q.7) Explain the role of social legislation in Indian Society. (15)

भारतीय समाजातील सामाजिक कायद्याची भूमिका स्पष्ट करा.

Q.8) Explain the following or answer in one/two sentences (Any Five) (10)

i) Define Dowry

हुंडा परिभाषित करा

ii) Juvenile delinquent

अल्पवयीन अपराधी

iii) Cyber crime

सायबर गुन्हे

iv) Westernisation

पाश्चात्यीकरण

- v) Mention any four characteristics of Indian Society.
भारतीय समाजाच्या कोणत्याही चार वैशिष्ट्यांचा उल्लेख करा.
- vi) Define rural society.
ग्रामीण समाजाची व्याख्या करा.
- vii) Mention any four environmental movement
कोणत्याही चार पर्यावरणीय चळवळीचा उल्लेख करा.
- viii) Define Social Change
सामाजिक बदलाची व्याख्या
- ix) Female foeticide
स्त्री-भ्रूण हत्या
- x) Factors of social change
सामाजिक बदलाचे घटक
-

SQ-85

Total No. of Pages : 3

Seat No.	
-------------	--

Second Year of the Five Year Law Course (Semester-III) (CBCS)

Examination, July 2024

ECONOMICS-II

Special Economics (Paper-II)

Sub. Code : 74792/64270/51072

Day and Date : Thursday, 11/07/2024

Total Marks : 70

Time : 10.30 a.m. to 1.30 p.m.

Instructions : 1) Attempt any four questions from Question No. 1 to 7.

2) Question No. 8 is compulsory.

3) Figures to the right indicate full marks.

4) If there is any ambiguity in the Marathi language question or if the correct Marathi word is not available then the corresponding English language question will be considered.

1) प्रश्न क्रमांक 1 ते 7 मधील कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

2) प्रश्न क्रमांक 8 अनिवार्य आहे.

3) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

4) प्रश्नपत्रिकेमधील मराठी भाषेतील प्रश्नामध्ये काही संदिग्धता किंवा अस्पष्टता असल्यास अथवा योग्य मराठी शब्द उपलब्ध नसल्यास इंग्रजी भाषेतील प्रश्न गृहीत धरण्यात येईल.

Q1) Explain the concept of human development in India.

[15]

भारतातील मानवी विकासाची संकल्पना स्पष्ट करा.

Q2) State the features of India's Population and Remedial Measures to control Population.

[15]

भारतातील लोकसंख्येच्या वैशिष्ट्यांवर तपशिलवार टीप लिहा. लोकसंख्या नियंत्रित करण्यासाठीचे उपाय लिहा.

Q3) What is a large scale industry? Explain the progress and problems faced by cotton and textile industry. [15]

मोठे उद्योग म्हणजे काय? कापूस आणि वस्त्र उद्योगाची प्रगती आणि समस्या स्पष्ट करा.

Q4) Define the term, Agriculture labours. Explain the problems faced by Agriculture labours and suggestion given to solve their problems. [15]

शेतमजुरांची व्याख्या स्पष्ट करून शेतमजुरांच्या समोर असलेल्या समस्या आणि त्यावरील उपाय सुचवा.

Q5) Briefly evaluate Twelfth five year plan. [15]

12व्या पंचवर्षिक योजनेचे सविस्तर परीक्षण करा.

Q6) State the Revenue and Expenditure of State Government. [15]

राज्य सरकारच्या उत्पन्न आणि खर्चाचे विश्लेषण करा.

Q7) Define Corruption. Discuss the causes and remedies of corruption. [15]

भ्रष्टाचाराची व्याख्या लिहा. भ्रष्टाचाराची कारणे आणि उपाय यावर चर्चा करा.

Q8) Explain the following or answer in one/two sentences. (any five) [10]

खालील कोणतेही पाच स्पष्ट करा किंवा एक/दोन वाक्यांत उत्तर द्या.

1) State the Government policy towards Foreign Capital
परदेशी/परकीय भांडवलासाठीचे सरकारी धोरण स्पष्ट करा.

2) Problems of Sugar Industry

साखर उद्योगाच्या समस्या

3) Discuss the pattern of land holdings in India

भारतातील जमीन धारणा क्षेत्राची चर्चा करा.

4) Merits and demerits of capital market

आर्थिक/वित्त बाजाराचे गुण-दोष लिहा.

5) Causes of Black Money

काळ्या पैशाची कारणे

- 6) Consequences of corruption in India
भारतामधील भ्रष्टाचाराचे परिणाम लिहा.
 - 7) Need of Foreign Capital in India
भारतामध्ये परदेशी/परकीय भांडवलाची गरज लिहा.
 - 8) Fourteenth finance commission
14वा वित्त आयोग
 - 9) Causes of corruption
भ्रष्टाचाराची कारणे लिहा.
 - 10) Demerits of Multinational corporation
बहुराष्ट्रीय निगमचे दोष
-